

СЛЕДЕЊЕ НА ЦЕНИТЕ НА ДЕЛ ОД ОСНОВНИТЕ ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ ВО ЧЕТИРИ СУПЕРМАРКЕТИ ВО МЕСЕЦИТЕ ЈУЛИ И АВГУСТ НА ПОДРАЧЈЕТО НА ГРАД СКОПЈЕ

Организацијата на потрошувачите на Македонија е во тек на реализација на Проектот: „Следење на цени на некои основни прехранбени производи“, финансиран од Anne Fransen Fund, Холандска фондација основана 1988 од Холандската потрошувачка организација – Consumentenbond.

Целта на проектот е да се врши следење на промените на цените на прехранбени производи кои опфаќаат добар дел од прехранбената потрошувачка кошница.

Истражувањето се врши во четири супермаркети : „Веро“, „Тедико“, С.П., „Планет“ и „Рамстор“ на подрачјето на град Скопје.

Обврската на реализацијата на проектот е да ги регистрира и следи промените на цените на прехранбените производи по месеци, а со тоа да даде и свои предлози и констатации врзани со заштита на потрошувачите од областа на исхраната.

Сите податоци се земени во согласност со супермаркетите, за што сме им благодарни на нивните дадени услуги.

Почетните истражувања се направени во месец јули и август 2009 год., упатуваат на следното:

Грамажата на **белиот леб** во двата анализирани месеци се движи од 430 до 500 г. по векна, со цена од 15,00-18,00 денари . Слична е состојбата и со полубелиот леб, каде грамажата изнесува 480 и 470 г. со цена од 16 до 17,00 денари.

Заедничко за **белиот и полубел леб**, односно векните што се продаваат е што имаат различна грамажа. Истото бара решение од надлежните органи за воведување уедначени стандарди на сите видови на леб што имаат и најголема потрошувачка, пред се декларирање на грамажата и состојките на лебот со одредено можно минимално отстапување +/- од декларираната грамажа.

Означувањето и квалитетот на **лебот** што се нуди по продавниците, мора редовно да се следи, што бара зголемено ангажирање на надлежните инспекциски служби. Воедно, ги поттикнуваме граѓаните и тие да внимаваат кога купуваат и доколку забележат одредени неправилности да се јават во ОПМ или до надлежните инспекциски органи.

Макароните скоро без исклучоци се пакуваат по 400 г. до 500 г., а цените за јули/август покажуваат незабележителни промени.

Оризот е присутен во сите супермаркети. Се среќава во пакувања од 900 г и 500г. Цената на оризот во пакување од 900 г. се движи од 76,00 до 85,00 денари во месец јули/август.

Оризот пакуван во количина од 500 г. е и најприсутен во супермаркетите, во двата анализирани месеци јули /август и има цена од 44,00-65,00 денари. Пакување од 400 грама во месец јули најдено е во еден супермаркет по цена од 41,00 денар.

Гравот како наше традиционално јадење го има во сите супермаркети во количини од 400-900 г., Цената на гравот од 900 грама зависно од производителот се движи од 120,00 денари до 163,00 денари.

Пакувања од 500 г. може да се најдат по цена од 54,00 до 96,00 денари додека пакување од 400 г од 48,00 до 52,00 денари.

Брашното тип 400 во количина од 1 кг зависно од производителот се движи од 36,00 до 40,00 денари.

Групата месо и преработки од месо се регистрирани само како пилешко месо и тоа длабоко замрзнато во вид на пилешки копани (пакувани, кратки) и замрзнато цело пиле.

Следењето на цените на свежото месо не е опфатено со истражувањето заради фактот што во некои од супермаркетите тоа не се продава.

Цената на копаните се движи од 157,00 денари по килограм до 209,00 денари по килограм.

Цената на замрзнато цело пиле по 1 кг. се движи од 151,00 денари до 172,00 денари.

Саламата пилешки гради - рефус се продава по цена од 195,00 денари до 369,00 денари по 1 кг.

Рибата како прехранбен производ се јавува во сите супермаркети. Предмет на следење е цената на замрзнатиот „ослиќ“, . Тој се продава по цена од 168,00 денари до 226,00 денари.

Од групата преработки од месо најповеќе се присутни пилешка паштета од повеќе производители од увоз, заедно со пилешките и свински виршли.

Цената на пилешката паштета во пакување од 50 г се движи од 16 до 22 денари, 75 г. од 27-30 денари и 95 г.-100 г. се движи од 39,00 до 43,00 денари.

Цената на јунешката паштета се движи за 50 г. од 22,00-24,00 ден. додека 75 грамската од 26,00 до 29,00 денари.

Свинските виршли ги има во сите супермаркети во пакувања од 250-300 г. се движат по цена од 44,00 до 53,00 денари, и 1 кг. по цена од 166,00 денари .

Пилешките виршли во грамажа од 200-270 г се со цена од 34,00 до 53,00 денари, додека пакување од 300 г. има цена до 67,00 денари. Отстапувањата во цените во двата месеци се минимални.

Во сите супермаркети има пакувано свежо и трајно млеко од различни производители. За свежото млеко цената се движи за 1 литар од 27,00-32,00 денари, во зависност меѓудругото и од масленоста.

Трајното млеко се продава по цена на 1 литар од 45-54,00 денари. Цените на трајното млеко варираат за 2 до 5 денари во месеците јули и август. Кај некои супермаркети има зголемување на цената на млекото во август во однос на јули за 1,00 до 5,00 денари по литар. Само во еден супермаркет кај еден производител цената на млекото во јули е поголема од онаа во август за 4,00 денари.

Цената на литар јогурт од се движи од 38,00 денари до 51,00 денари.

Киселото овчо млеко се продава во пакувања од 450мл до 500 мл, со цена по пакување од 44,00 до 48,00 денари. Киселото кравјо млеко го има во пакување од 400 мл, 450мл до 500 мл со цена од 24,00 до 30,00 денари.

Кравјото сирење како релативно поевтино, го има во сите супермаркети. Во следење на цените земено е предвид пакувано сирење. Цената по килограм во месец јули во просек се движи од 176,00-203,00 денари, а во август највисока цена е забележана 223,00 денари а најниска во висина од 165,00 денари по килограм.

Цената на овчото пакувано сирење се движи за месец јули 224,00 до 299,00 денари по 1 кг. Во август од 209,00 до 312,00 ден по кг.

На мешаното сирење кое во последно време почесто се консумира, цената по килограм се движи од 198,00-219,00 денари во јули и 198,00 до 225,00 ден во август.

Цената на кашкавал од кравјо млеко во просек се движи од 255,00-324,00 денари по килограм во јули и од 265,00 до 328,00 во август. Овчиот кашкавал има цена од 373,00 денари до 660,00 денари во јули додека и во август се движи во рамки на овие цени. Мешаниот кашкавал се движи од 298,00 денари до 419,00 денари во јули и 299,00 до 419,00 денари во август.

Павлаквата се среќава како 180, 200, 410, 900 грамска и од 1 килограм. Цените се движат во зависност од грамажата и масленоста и може да се сретне од 19,00 денари за 180 грама (12% масленост) до 125 денари за килограм 20% масленост.

Групата видливи масти се регистрирани како разни видови зејтин, путер, маргарин и сл. Цената на зејтинот од 1 литар се движи од 60,00 денари до 73,00 и во двата анализирани месеци - јули и август.

Путерот е најповеќе присутен во пакување од 250 г. со цена од 59,00 до 89,00 денари во јули и 65,00 до 89,00 денари во август.

Исто така **маргаринот** во најголем број е пакуван по 250 г., чија цена се движи од 23,00-51,00 денари, додека оној во пакување од 500 г. може да се најде по цени од: 87,00 до 103,00 денари.

Шеќерот се продава во пакување од 1 кг. и 900 г. цената по 1 кг. во просек се движи од 37,00-43,00 денари, додека пакуван шеќер од 900 г. може да се најде по цена од 38,00 денари и 39,00 денари .

Мармаладот -мешан во пакување во тегли од 850 г. има цена од 92,00-98,00 денари, додека од 890 г. се наоѓа по цена од 108,00 до 119,00 денари.

Зачините во вид на сол се пакувани во 500 г. и 1 кг. со цена од 23,00-28,00 денари по килограм, а пакувањата од 500 г. има цена од 13,00 до 16,00 денари. Вегетата(Подравка, Зачинал, Витаминка) пакувани како 500 г. Чинат до 164,00 денари, а на тие од 250 г. цената им се движи од 48,00 денари до 79,00 денари.

Оцетот има цена во зависност од пакувањето. Цената на литар оцет се движи од 27,00 до 34,00 денари додека цената на оцетот од 0,7 л се движи од 44,00 денари до 48,00 денари, зависно од производителот.

